

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206228
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123206228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX C. XX, o zaplatenie 446,06 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a.
- II. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Právny predchodca žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzska republika, zapísaný v parížskom Registri obchodu a spoločností pod č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 26.06.2023 domáhal voči žalovanému zaplatenia 446,06 eur s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že dňa 05.11.2017 uzavrel so žalovaným zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty. Obsahom zmluvy bol záväzok veriteľa poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5 000 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 594,54 eur tak, že sumu 535,34 eur čerpal výbermi v hotovosti z bankomatov, platbami na vybraných obchodných miestach a platbami doplnkového poistenia a sumu 59,20 eur predstavujú poplatky, ktoré žalobca účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou. Žalovaný do dnešného dňa uhradil len sumu 690,13 eur. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru dňa 27.04.2021 a dlh žalovaného sa stal splatným v celom rozsahu.

3. Žalobca ako dôkazy označil: zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb zo dňa 05.11.2017, výpis z úverového účtu žalovaného, potvrdenie o odfinancovaní peňažných prostriedkov, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, preklad výpisu z obchodného registra žalobcu.

4. Žalovaný žiadne prostriedky procesnej obrany nevyužil a k žalobe sa nevyjadril napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, výzvou na vyjadrenie a poučenie o procesných právach a povinnostiach mu boli doručené do vlastných rúk dňa 06.10.2023.

5. Podľa § 297 písm. b) CSP, pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur.

6. Podľa § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

7. Vzhľadom k tomu, že v tomto prípade bolo predmetom sporu zaplatenie sumy 446,06 eur s príslušenstvom, išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán neboli sporné, súd na prejednanie sporu v súlade s § 297 písm. b) CSP nenariadil pojednávanie a v zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 02.02.2024 o 12.55 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 09.01.2024.

8. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili. Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

9. Dňa 05.11.2017 uzatvoril právny predchodca žalobcu (BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA) so žalovaným zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb č. 264121524965043, predmetom ktorej bolo poskytnutie revolvingového spotrebiteľského úveru (ďalej len „revolvingový úver“) žalovanému do výšky schváleného úverového rámca a za podmienok dohodnutých v zmluve o úvere. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý revolvingový úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a plniť ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Výška úverového rámca bola 5 000 eur, výška úrokovej sadzby 24,00 % ročne - fixná, aktuálna výška úverového rámca 500 eur, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) bola 26,83%, výška mesačnej splátky: minimálne 3 % z aktuálnej výšky úverového rámca, splatnosť 1. mesačnej splátky: 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené prvé čerpanie revolvingového úveru, zvolený balík poistenia: komplexný balík poistenia, poplatok za poistenie 5,29 %, cena tovaru alebo služby 471,58 eur, výška 1. čerpania revolvingového úveru 471,58 eur, poplatok za kreditnú kartu 0,00 eur, spôsob prvého čerpania revolvingového úveru: jednorazovo bezhotovostne, priama platba predajcovi: 0,00 eur. Ako dodatočné predpoklady pre výpočet RPMN boli uvedené: výška čerpania revolvingového úveru 500 eur s výškou mesačnej splátky 47,28 eur, s poplatkom za kreditnú kartu 0,00 eur a splatenie revolvingového úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Pri výpočte RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru. Dlužník bol oprávnený kedykoľvek odvolať svoj súhlas s poistením revolvingového úveru, a to aj pred poskytnutím revolvingového úveru. Celková čiastka k zaplateniu 567,36 eur.

10. V zmysle bodu 7.1 písm. a) zmluvy o úvere (Následky porušenia povinnosti klienta), v prípade, ak klient nespláca poskytnutý revolvingový úver riadne a včas, ak klient poskytol Banke nepravdivé údaje alebo, ak bolo na majetok klienta alebo manžela/ku klienta začaté exekučné konanie, ak klient riadne a včas nespláca svoje ďalšie záväzky voči Banke alebo iným veriteľom, je Banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť revolvingového úveru, t.j. požadovať splatenie revolvingového úveru vrátane príslušných úrokov a poplatkov v lehote a s účinnosťou, ktorú Banka určí v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

11. Z potvrdenia odfinancovania peňažných prostriedkov je zrejmé, že žalovaný čerpal revolvingový úver spolu vo výške 494,74 eur. Z prehľadu splácania vyplýva, že žalovaný uhradil ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sumu 690,13 eur.

12. Listom zo dňa 27.04.2021 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 27.04.2021. Zároveň žalovaného vyzval na úhradu dlžnej sumy vo výške 446,06 eur zloženej z úrovej istiny vo výške 402,33 eur a dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 43,15 eur a nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 0,58 eur.

13. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.06.2023 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku na spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.

14. Uznesením č.k. 32Csp/12/2023 – 68 zo dňa 21.08.2023 súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu tak, že na miesto doterajšieho žalobcu vstupuje do konania spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.

15. Výzvou zo dňa 08.12.2023 súd vyzval žalobcu, aby uviedol a zároveň preukázal, akým spôsobom skúmal pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere jeho právny predchodca schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver, jeho bonitu a najmä akým spôsobom skúmal: príjem žalovaného a predložil o tom dôkazy (napr. výplatné pásky, rozhodnutie o priznaní dôchodku...), jeho výdavky na živobytie (náklady na bývanie, stravovanie, zdravotnú starostlivosť, vyživovacie povinnosti a pod.), iné záväzky žalovaného (napr. povinnosť splácať iné úvery, pôžičky, hypotéku a pod.), ako výsledky zistenia vyhodnotil za ohľadom na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, na výšku spotrebiteľského úveru, prípadne na jeho účel s poukazom na ust. § 7 ods. 1, 19, 20, 21 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

16. Žalobca na výzvu súdu reagoval podaním zo dňa 27.12.2023, v ktorom od citoval rozhodnutia viacerých krajských súdov, avšak dôkazy o skúmaní bonity žalovaného právnym predchodcom žalobcu nepredložil. Tvrdil, že preukázal, že postupca zisťoval aj finančnú situáciu spotrebiteľa, ktoré tvrdenie nebolo sporné a ktoré okrem iného vyplýva aj z priložených dôkazov k žalobe.

17. Podľa § 52 ods. 1 - 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného k 05.11.2017 (ďalej len Občiansky zákonník), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

21. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom k 05.11.2017 (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským

úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

22. Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: a) druh spotrebiteľského úveru, b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa, e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom, f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) odplatu podľa osobitných predpisov, k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23, z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 7 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

26. Podľa § 7 ods. 16 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

27. Podľa § 7 ods. 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. Podľa § 7 ods. 19 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

29. Podľa § 7 ods. 20 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

30. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

31. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

32. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi spoločnosťou BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA a žalovaným bola dňa 05.11.2017 uzatvorená zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb č. 26412152496504, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý revolvingový úver, pričom žalovaný vyčerpal sumu 494,74 eur a do dňa zosplatnenia uhradil sumu 690,13 eur. Posudzovaný právny vzťah je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, keďže spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA bola v čase uzatvorenia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, súd ex offo podrobil kontrole, či právny predchodca žalobcu pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným ako spotrebiteľom náležitým spôsobom skúmal schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Dospel pritom k záveru, že tomu tak nebolo. Právny predchodca žalobcu spolu so žalobou nepredložil žiadne dôkazy o skúmaní bonity žalovaného tak ako to tvrdil súčasný žalobca v podaní zo dňa 27.12.2023. Žalobca ani na výzvu súdu zo dňa 08.12.2023 nepredložil žiadne dôkazy o posudzovaní schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver.

33. Zmyslom ustanovenia § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal do úvahy existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzatvorením zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane pri po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme, ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver, t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp 1/2022, rozsudok Okresného súdu Bardejov sp.zn. 7Csp 80/2020).

34. Súd zároveň poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C - 679/18, v zmysle ktorého: „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

35. Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 pritom vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitných spotrebiteľom. Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadĺženia a platobnej neschopnosti má pre nich zásadný význam (pozri napr. rozsudky z 06. júna 2019 Schyns, C - 58/18 a z 5. marca 2020 OPR - Finance, s.r.o. C 679/18).

36. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2178/2018 - 77 z 25.07.2018, podľa ktorého, cit: „Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. Wachtlová, L a Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst.1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.

Namítá-li žalobkyně, že nad rámec svých zákonných povinností zkoumala nejen registry dlužníků, resp. databáze, ale též příjmy žalovaného s poukazem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. 4. 2008, že využila i veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva a že si zjistila, že v době uzavření smlouvy o úveru byl žalovaný bezúhonný, svobodný a bezdětný, je namísto připomenout, že správnost rozhodnutí odvolacího soudu nelze poměřovat námitkami, které vycházejí z jiného než odvolacím soudem zjištěného skutkového stavu.“

37. V zmysle čl. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadĺženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity, a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého

obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

38. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabila alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

39. V danom prípade žalobca ani jeho právny predchodca súdu nepreukázali, že akýmkoľvek spôsobom došlo k skúmaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver, a to dokonca ani na výzvu súdu. Nemôže byť preto pre žalobcu prekvapivým posúdenie spotrebiteľského úveru ako bezúročného a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko žalobca bol súdom vyzývaný na preukázanie spôsobu skúmania bonity žalovaného, a teda žalobca mal vedomosť o tom, že táto otázka bude súdom posudzovaná. Ako už bolo vyššie uvedené, žalobca nepredložil súdu žiadne dôkazy o skúmaní bonity žalovaného a to ani pri podaní žaloby a ani neskôr v priebehu konania. Z uvedeného dôvodu súd považuje úver poskytnutý žalovanému za bezúročný a bez poplatkov. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný čerpal úver vo výške 494,74 eur, pričom uhradil sumu 690,12 eur. Z uvedeného dôvodu súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže žalovaný uhradil vyššiu sumu ako bol povinný.

40. Súd nemal za preukázané, že právny predchodca žalobcu skúmal príjmy a výdavky spotrebiteľa, čím došlo k porušeniu jeho povinnosti náležitým spôsobom skúmať bonitu žalovaného. Žalobca nepreukázal zisťovanie relevantných informácií o bonite žalovaného. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno - ekonomickú situáciu žalovaného. Iba vzájomným porovnaním bolo možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti bude schopný plniť svoje záväzky. Vzhľadom k tomu, že právny predchodca žalobcu hrubo porušil svoju povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

41. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

43. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo žiadne trovy mu nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).